

Nieuws van de Maanweg

NUMMER 816 HEEFT DE FIETS

PRUSVRAAG KERN

De commissie welke belast was met de beoordeling van de inzendingen op de prijsvraag had een moeilijke taak om uit de meer dan 100 inzendingen, waarvan er vele uitvoerig waren uitgewerkt, de beste te kiezen. Een inzending welke een volkomen bevestigend antwoord op de gestelde vraag gaf, kon nauwelijks worden verwacht en was dan ook niet onder de inzendingen. De hoofdrij (een dames- of herenrij) naar keuze heeft de commissie gemeend te moeten toekennen aan de inzender(sten) die de aard van het probleem het beste heeft doorzien en die een aantal maatregelen heeft aangegeven welke tot de oplossing ervan zullen moeten bijdragen. De oplossing

van welke voor deze hoofdprijs in aanmerking kwam was ingezonden onder nummer 816. De Directie heeft gemeend een troostprijs beschikbaar te moeten stellen voor een oplossing die weliswaar het probleem niet in zijn geheel behandelde maar die voor een aantal belangrijke moeilijkheden een oplossing aan de hand deed. Deze troostprijs, een rijwiel-dynamo met lamp, is toegekend aan de inzender(sten) waarvan het formulier nummer 1131 had. De inzenders wier oplossingen de bovengenoemde nummers dragen gelieven zich zo spoedig mogelijk te melden bij den Heer Baarda, afd. Montage. In het volgende nummer van het VDH-tje zal op de aard der binnengekomen oplossingen nader worden ingegaan. De andere inzenders moeten hun volgnummers tot nader aankondiging bewaren.

M U T A T I E S

Na de verhuizing van het Productiebureau naar de 3e verdieping, wordt de leiding hiervan waargenomen door A. H. M. J. van der Lans.

J. G. H. Medemblik werd van de Codering overgeplaatst naar het Planbureau, 4e verdieping en is daar belast met de materiaalvoorziening der fabrieken.

J. Westerveer van afd. Organisatie, is benoemd tot Chef Tijdschrijver en als zodanig belast met de leiding en instructie van alle tijdschrijvers.

H.I.V.O.-Nieuws.

Woensdag 16 April en Maandag 21 April paedagogische concerten van de 2e abonnementsreeks in het Gebouw voor Kunst en Wetenschappen door het Residentie Orkest resp. onder leiding van Frits Schuurman en Jan Out. Solist op 16 April: Frans Vroons, tenor, op 21 April: Roelie Verhoog, piano. Toelichtingen door de dirigenten.

Afstemogen.

De letters A — H — O — P en W zijn deze week aan de beurt voor de lamp EM 4. Woensdag in de middagpauze advies halen in wachtkamer 3.

Dispereert niet

Het laat zich aanzien dat de atoomkracht zich zal ontwikkelen tot een nieuwe energiebron, die ook voor civiele doeleinden grote betekenis zal kunnen verkrijgen. Het ligt dan ook in de lijn der verwachtingen, dat de atoomenergie op de duur kolen, waterkracht en olie als krachtbron zal gaan vervangen.

(Uit: Economisch Nieuws)

KERN — SOCIALE ZAKEN
DONDERDAGAVOND 17 APRIL A.S.
te 8.00 uur in de filmzaal van de
fabriek Maanweg

LEZING

door den Heer v. Wingerden, 2e Voorzitter van de Alg. Ned. Metaalbewerkersbond.

Onderwerp:

De positie van de vakbeweging in het maatschappelijk leven.

Het ligt in de bedoeling van den spreker de historische groei van de vakbeweging te belichten, te wijzen op de plaats, die de arbeidersorganisaties thans innemen en aandacht te schenken aan de taak in de toekomst.

Na de pauze gelegenheid tot gedachtenwisseling.

Gratis toegangsbewijzen verkrijgbaar DINSdag en WOENSdag tijdens de pauze in Wachtkamer 1 (benedenhall).

Wanneer gaat de bal weer rollen

Tien vorig jaar de bedrijfs-voetbalcompetitie in de sportdag een waardig slot vond, werd de afspraak gemaakt, dat dit niet de eerste bedrijfscompetitie was geweest, maar dat ook in volgende jaren een dergelijk toernooi zou worden georganiseerd. Een wisselbekeer, die door de Kern werd beschikbaar gesteld, legde de nadruk op deze afspraak. De kans om deze belofte te vergeeten was heel gering, omdat er de hele winter door werd gevraagd: „Wanneer beginnen we weer?“, waarmee dan op de aanvang van de bedrijfscompetitie werd gedeeld.

Inderdaad is reeds enige weken geleden met het voorbereidende werk voor dit sportfeestje een begin gemaakt, maar ook wij onderzochten de concurrentie van de K.N.V.B. die heeft besloten nog een poosje door te blijven spelen.

Toch lijkt het gewenst, dat reeds nu in de verschillende afdelingen de koppelen weer eens bij elkaar worden gestoken om te zien of er een elftal kan worden gevormd.

Vooraf voor die sportliehebbers, die niet meer in verenigingsverband voetballen, bestaat nu de gelegenheid om hun hart aan een vriendenschappelijk partijje op een rustige zaterdagavond op te halen. Voetballende VDH-ers, zorg ervoor, dat U paraat bent als de oproep tot inschrijving in het VDH-tje wordt geplaatst.

Van de Kroon ontvingen wij reeds de mededeling, dat ook zij een elftal zullen afvaardigen!

Wij zijn met U benieuwd wanneer de VDH-bal gaat rollen!

BURGERLIJKE STAND.

Huwelijken: Meij. M. J. Sprekels, afdeling Montage, met A. F. de Raad, afdeling A. Peersman, afdeling Meubelmontage, met Meij. N. Snaal, op 8 Mei a.s.
Verlovingen: C. den Heijer, afd. Kostprijs, met Meij. C. Batenburg, op 6 April 1947.

Nummer 72

het V.D.H-tje

19 April 1947

WEEKLIJKS NIEUWSBLAD VOOR HET PERSONEEL

VAN DER HEEM N.V. — DEN HAAG — HOLLAND

Radio- en Stofzuigerfabriek:

Maanweg - Den Haag

Motorenfabriek: Absterdijk - Utrecht

Rijwiel-fabriek De Kroon:
Laakweg - Den Haag
Verkoopkantoor: Maanweg - Den Haag

* * De ideale productie

Het ideaal dat elke bedrijfsleiding nastreeft is een stoffzuigende productie volgens plan; de radio-antenne aan de Maanweg was in wezen niets anders dan een wegnemen van alle storingsmogelijkheden.

Men vermindert de wrijving en de productie liep soepeler.

Hoewel soepeler? Een vraag die wij tot nog toe beantwoordden met een cijfer, door een vergelijking met de jaren van voor de oorlog. Deze vergelijking gaat in zoverre mank, dat hij geen rekening houdt met de technische vooruitgang, die wij ondanks de oorlog gemaakt hebben.

Want het is een feit, dat onze fabriek Maanweg momenteel meer radio's en stofzuigers produceert dan ooit voor de oorlog. Onze productie, hoewel aanzienlijk belemmerd door alles wat het produceren tegenwoordig tot een voortdurende strijd maakt, is langzamerhand op gang gekomen.

Nu is het wel leuk om aan iets belangrijks mede te werken, je in te spannen en echt je best te doen, het geeft voldoening te weten dat het bedrijf, ook door jouw werken door de grootste moeilijkheden raakt, toch vol je het als een gemis, dat men Zaterdag niet tegen je zegt: goed zo Jansen, zijn.

NIEUWE AUTOMAAT

Wij raken eraan gewoon: als den Hoed zijn hijsstelling tegen de gewel zet en met een zware oplegger komt aanrijden weten wij al, dat er weer een nieuwe machine binnenkomt.

Waar een nieuwe machine — maar wat voor een. Het 7-ton zware geval dat deze week werd binnengelezen was een Wickman, 5 splijtige automaat, afkomstig uit Engeland. Deze automaat is werkelijk iets heel apart. De machine zal onderdelen gaan vervaardigen voor de Erres rijwiel, om te beginnen bracketassen en wel met een snelheid van een bracketas per 17 seconden.

Daarmee is een belangrijke stap gedaan op de goede weg, — de Nederlandse rijwiel-industrie kan niet op gang komen omdat het buitenland te weinig onderdelen levert, wel nu dan maken wij ze zelf.

Deze Wickman automaat is pas het begin — tegen het einde van het jaar verwachten wij een tweede, het is jammer dat wij er zo lang op moeten wachten maar de Engelse industrie kan het ook al ten gevolge van de

voor productie van rijwielonderdelen

kolenschaarste niet bijbenen. Over die Engelse industrie gesproken: die heeft hier te lande de naam onderwets te zijn en al mag dat voor sommige industrieën waar zijn, het geldt zeker niet voor A. C. Wickman Ltd. Dit is een der kanspaarden uit de Engelse stal, een die het kan opnemen tegen de Zwitserse, Duitse en Amerikaanse industrie van werktuigmachines. De Wickman werkt met universele curven, de fabriek noemt het: a revolutionary new principle in multi-spindle automatics, en het is ook wel iets bijzonders, dat voor ieder werktuik geen afzonderlijke curven behoeven te worden gemaakt. Er zijn 12 gelegenheden om gereedschappen te plaatsen en met een groot aantal gestandaardiseerde beet- en boorhouders kan men met gebruikmaking van speciaal geslepen beetels, boren en tappen vele werkstukken vervaardigen. De machine werkt stalmateriaal van max. 1½".

Wij hopen, dat de Wickman spoedig in bedrijf zal komen en onder leiding van baas P. B. van Geffen veel productie zal maken.

5 MEI SNIPPERDAG

In het VDH-tje van 8 Maart 1947 werd medegedeeld, dat op de Directie-Kernvergadering van 4 Maart 1947 door de Directie in overleg met de Haagse Kern, met betrekking tot de collectieve snipperdagen de volgende vacantieregeling was vastgesteld:

„De collectieve snipperdagen zullen dit jaar worden opgenomen op 27, 29, 30 en 31 December aansluitend.

„Woensdag 24 December zal als op Zaterdag worden gewerkt, terwijl Zaterdag 20 December als Woensdag zal worden besloten.

„Hierdoor ontstaat een aaneengesloten vacantiereeks van Woensdagmiddag 24 December tot en met Donderdag 1 Januari.

Op die vergadering werd tevens besloten op 5 Mei als op een normale werkdag te werken. Dit was immers noodzakelijk wilden wij tot een afgehele sluiting van de fabriek tussen Kerstmis en Nieuwjaar kunnen overgaan.

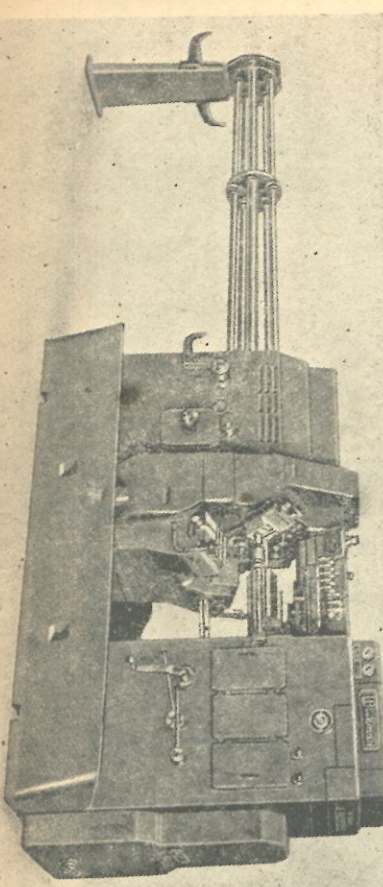
Nadat dit besluit genomen was, namen de Stichting van den Arbeid en het College van Rijksbemiddelaars de beslissing om de Nationale Feestdag als een collectieve vacantieregeling te beschouwen.

Daar derhalve in geen enkel bedrijf op 5 Mei zal worden gewerkt, werd in de Haagse Directie-Kernvergadering van 15 April besloten ook de fabriek van Van der Heem N.V. op 5 Mei te sluiten, volgens aanwijzingen van de Stichting van den Arbeid en het College van Rijksbemiddelaars. Hierdoor is vanzelfsprekend de vacantieregeling zoals die eerder door de Directie in overleg met de Kern was vastgesteld, op losse schreeven komen te staan.

De Directie zal zich in overleg met de Kern thans beraden op een nieuwe regeling en voor de drie resterende dagen daarvan zo spoedig mogelijk mededeling doen.

Wellicht ten overvloede zij medegedeeld, dat de fabrieksvacantie voor alle fabrieken vastgesteld blijft voor de week van 28 Juli t/m 2 Augustus.

Hoewel bovenstaande mededeling in de eerste plaats bestemd is voor de fabriek Maanweg en de Nederlandse Kroon Rijwiel-fabriek, kan voor Utrecht reeds worden medegedeeld dat ook daar op 5 Mei, de Nationale Feestdag, niet zal worden gewerkt, de fabrieksvacantie ook in Utrecht overvloedig vastgesteld blijft op de week van 28 Juli tot en met 2 Augustus en ook daar de verdere vacantieregeling door de Directie met de Kern opnieuw zal worden bezien.

Wickman 5-splijtige automaat

Wat Henry Ford ons leerde

Profeet van Amerikaanse productiemethoden

De kranten van de gehele wereld hebben op 8 April het overlijden van een van 's werelds bekendste mannen gemeld: Henry Ford, stichter van de Ford Motor Cy.

Amerika, het democratische land par excellence, dat nooit door een gekroonde koning geregeerd werd, is merkwaaiderwijs het land dat de meeste koningen heeft opgeleverd: industrieconingen, die het leven en de welvaart van hun volk en vele anderen sterker beïnvloed hebben dan menig monarch ooit vermocht te doen. John D. Rockefeller, de petroleumkoning, Andrew Carnegie, de staalkoning en Henry Ford, de automobielkoning, hebben Amerika geregeerd en de dynastie van de door hen gestichte ondernemingen doet dit nog.

Ford was een groot industrieel en ware het niet dat van der Heem N.V. zo dikwijls naar Ford gekeken heeft bij de opbouw van haar bedrijven — wij zouden kunnen volstaan met te verwijzen naar de uitvoerige krantenberichten, die zijn leven en dood vermelden; nu vele van zijn ideeën bij ons tot vaste regels zijn genomen, zullen wij iets uitvoeriger ingaan op de persoon en het werk van dezen groten man.

Ford was een boerenzoon, 83 jaar geleden geboren te Dearborn in de Amerikaanse staat Michigan. Zijn vader had graag gezien dat hij ook boer werd, doch, geboren werktuigkundige als hij was, voelde hij zich onweerstaanbaar tot machines aangetrokken. Ford zag dat de boer hard moest werken — er was ook veel te veel zware handarbeid op onze boerderij — en zo knutselde hij al spoedig aan locomobielen en gasmotoren,

die de taak van den boer zouden kunnen verlichten. Hij ontdekte echter spoedig dat mensen veel meer belang stelden in een voertuig, dat over de weg kon rijden en zo kwam Henry Ford tot de automobiel, waarvan hij de eerste in 1892 construeerde. Tussen knutselen en produceren ligt een lange weg, ook voor Ford, doch alle moeilijkheden worden overwonnen. In 1903 wordt de Ford Motor Company gesticht, met een kapitaal van \$ 28.000 —.

Die 28.000 dollar zijn het enige geld dat de maatschappij ooit ontvangen heeft anders dan uit eigen arbeid. Ford is een geslagen vliand van bankiers en financiers wier belangstelling meer uitgaat naar geld dan naar productie.

Ford streeft naar massaproductie — hij wil een type wagen maken tegen een zodanige prijs, dat de grote menigte er een kan kopen. Dat Ford slaagde is bekend — zijn auto veroverde de wereld — dank zij de lage prijs, goede kwaliteit en de wereldomvattende Ford service.

De groei van zijn bedrijven is fantastisch, doch nog fantastischer is de interne groei, de verbetering der productiemethoden, de klare wijze van denken en de onverblidelijke consequenties, die hij trekt. De lopende band, de volkomen ondergeschiktheid van de mens aan de productie, het opvoeren van het arbeidstempo, het raffinement, waarmee geproduceerd werd — dit alles tekende Ford.

Onder zijn leiding is de Ford Motor Cy. uitgegroeid tot een der grootste industrieën ter wereld, een industrie die in alle landen zijn vertakkingen had, en die in de loop der jaren 40 miljoen Fordauto's geproduceerd heeft.

Het geheim van Ford's succes is niet het uitvinden — uitvinders worden zelden rijk — doch wel zijn zin voor detail en enorm organisatievermogen. Reeds op 1 April 1913 draaide in zijn fabrieken de lopende band en de hogere winst die hij daardoor maakte, gebruikte hij voor prijsverlaging en uitbreidingen. Ford's boek: Productie en Welvaart, waar al deze gegevens aan ontleend zijn, zou men zijn biografie kunnen noemen, een levensgeschiedenis die hij samen met Samuel Crowther schreef. Doch het is meer dan dat

Henry Ford +

— het is een boek, waarin de profeet van de Amerikaanse productiemethode aan het woord is, ons zijn zienswijze verklaart, en de weg wijst die de fabrikant dient te bewandelen wil hij slagen. Onder dit slagen verstaat hij niet zoveel mogelijk geld verdienen, doch zoveel mogelijk diensten verlenen.

Men leest zijn boek (in de bibliotheek van het Hoofdkantoor verkrijgbaar onder nummer B. 351) met stijgende bewondering en met veel gereserveerdheid. Ford spreekt grootheid niemand kan twijfelen, doch wiens mening desondanks niet onvoorwaardelijk de juiste is. Het boek is dan ook door velen fel becommenteerd, met name om zijn houding tegenover de vakbeweging en de liefdadigheid. Men moet dit boek echter zien tegen een Amerikaanse achtergrond en niet tegen de daarvan zozeer verschillende Europese. Henry Ford was een der grootste figuren van deze tijd, wiens inspirerend voorbeeld ons bij de opbouw van ons eigen bedrijf steeds voor ogen staat.

Hoe Ford erover denkt (Productie en Welvaart).

— Wees niet wantrouwend tegen nieuwe ideeën, doch onderzoek wel nauwkeurig of het ook goede ideeën zijn die in bruikbare producten kunnen worden omgezet.

— De regering kan geen welvaart scheppen. Werk, en alleen werk is het dat dingen voortbrengt. Diep in zijn hart weet ieder mens dit.

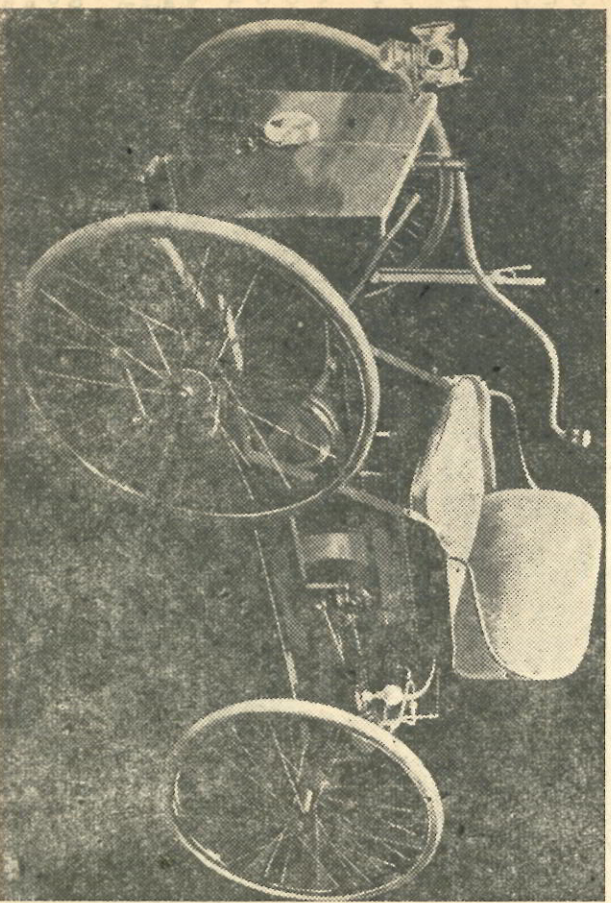
— De mens heeft recht te leven op een wijze, die overeenstemt met de dienst die hij bewijst.

— Er ligt niet de minste schande in een eerlijke mistlukking. Het verleden is alleen in zoverre nuttig als het weg en middelen aan geeft voor vooruitgang.

— „Dienst" moet staan boven winst. Zonder winst kan een onderneming echter niet groeien. Winst kan niet de grondslag, maar moet een gevolg zijn van dienst. Dienst is de enige grondslag voor een gezond zakenleven.

— De meest economische fabricage der toekomst zal die zijn, waarbij het product niet onder een en hetzelfde dak wordt vervaardigd. De toekomstige werkwijze is elk onderdeel te doen vervaardigen waar het het beste vervaardigd kan worden en deze te monteren op het punt waarde grootste afzet mogelijk is.

— Geen enkele ondernemer kan zeggen: „Ik heb dit bedrijf opgebouwd", als hij de hulp van duizend mensen heeft nodig gehad om het op te bouwen. Het is de vrucht van een gemeenschappelijke arbeid.

1892. De eerste Ford: tweecylinder 4 pk. met riemaandrijving. Maximum snelheid 35 km. per uur. Gewicht 200 kg.

Den Haag FAKKELACTIE

Reeds spoedig na het verschijnen van het vorige nummer werd bekend, wie de winnaars waren van de prijzen, die door de Directie voor de prijsvraag beschikbaar waren gesteld.

Formulier 816 bleek ingezonden te zijn door den heer F. Fontijne van ald. Arbeid, die hiernede de fiets won. De troostprijs, een rijwieldynamo met lamp gaat naar den heer R. S. Schütt, van de afd. Montage, die zijn oplossing onder No. 1131 ingezonden heeft. Beide inzenders wenssen wij van harte geluk met het behaalde succes!

Zoals reeds werd medegedeeld, zal in dit nummer worden verteld op welke gronden deze prijzen door de jury werden toegekend.

De meningen over arbeidsproductiviteit

Reeds dadelijk bij het binnenkomen van de oplossingen bleek dat het beoordelen van de inzendingen geen eenvoudige opgave zou zijn.

Het viel n.l. op dat de oplossingen in twee groepen konden worden verdeeld en wel in die van een groep inzenders, die het probleem in haar geheel had verwerkt en van een andere groep, die zeker niet minder groot was, die het probleem bekeken had vanuit het gezichtspunt van de plaats waar zij werkten. Uit de aard der zaak speelde hier een belangrijke rol, welke plaats de inzender in het bedrijf innam. Vooral ook onder de inzendingen, die het probleem vanuit een kleinere gezichtshoek bezagen, waren ideeën en voorstellen, die blijken gaven van een juist inzicht in de gang van zaken.

De inzending van den heer R. S. Schütt was hiervan een duidelijk voorbeeld. Indien het voorstel, dat hierin werd verwerkt en dat een nieuwe methode voor het monteren van radiochassis aangaf, door de deskundigen uit het bedrijf zal zijn bestudeerd, kan worden bepaald of dit idee ook inderdaad in de praktijk kan worden toegepast. Dan zal tevens kunnen worden vastgesteld of het bijvoorbeeld nog voor een beloning via de ideeëncommissie in aanmerking komt.

Teneinde ook aan de andere voorstellen en ideeën volkomen recht te doen wederbaren zullen deze uit de inzendingen worden geselecteerd en zo mogelijk aan de ideeëncommissie worden voorgelegd. Het bezwaar van deze methode was, dat ideeën, die op deze manier

verkregen waren en die in de praktijk zouden worden toegepast, geen vergoeding zouden opleveren voor de inzenders. Daarom werd dan ook in het vorige VDH-tje verzocht de volgnommers tot nader aankondiging te bewaren. Mocht een inzending in de praktijk worden toegepast, dan zal dit onder nummer in het VDH-tje worden vermeld. Zo snel als enigszins mogelijk is zal met het „uiteenraffelen" van de inzendingen worden begonnen. Men zal echter begrijpen dat deze afhandeling enige tijd vergt, temeer daar ook het materiaal dat de vragenformulieren hebben opgeleverd thans wordt verwerkt.

De inzending van F. Fontijne droeg een geheel ander karakter. Dit blijkt uit de inzending, die luidt: Een sterk doorgevoerd contrölesysteem, een zuivere planning, een ideale organisatie zullen met elkaar geen vlotte gang der productie waarborgen, zo lang in dit systeem niet tevens is opgenomen het element „mens".

Door uitvoering der voorstellen betreffende de volgende zaken, menen wij via een betere morele gezindheid van het gehele personeel tot een hoger productiepeli te kunnen komen.

I. Een cursus voor bazen en voorlieden.
II. Enige bijeenkomsten voor afdelingschefs.
III. Een wijziging in de boeteregeling voor het te-laat-komen.
IV. Verbetering der introductie van nieuw personeel.
V. Diversen: Productiewedstrijden der afdelingen.

Muziek op vaste tijden.
Een sociale afdeling met medische dienst, gezinsverzorgster, en goede vacantieregeling, noch arbeidswetten, fabrieksreglementen, boestesystemen of puntenegeling zijn in staat de stemming in een fabriek ten goede te wijzigen. Het produceren geschiedt in de fabrieksafdelingen; personen of een afdeling, die buiten de productiedeelingen zijn gevestigd, vermogen niet de steer gedurende de arbeid te wijzigen.

Een centrale personeelsleiding is noodzakelijk, doch de dagelijkse opvoeding moet van de chefs, bazen en voorlieden uitgaan; dit zijn de enige personen, die dagelijks in contact staan met de arbeiders-in-hun-werk.

Tijdens een voetbalwedstrijd lopen scheidsrechters en grensrechters toezicht uit te oefenen; men houdt rekening met spelregels en heeft een kwartier rust-met-warme-koffie. Volgt uit de combinatie van deze gegevens

F. FONTIJNE, Afd. Arbeid winnaar van het rijwiel

dat een vlotte gang in het spel is gewaarborgd? Neen, slechts de individuele gezindheid en de onderlinge verstandhouding en samenwerking doen een wedstrijd slagen, onder leiding van den captain, die zich te midden der spelers bevindt.

Volgens onze mening is daarom het belangrijkste in een fabriek het scheppen van een gezonde, kameradschappelijke sfeer:

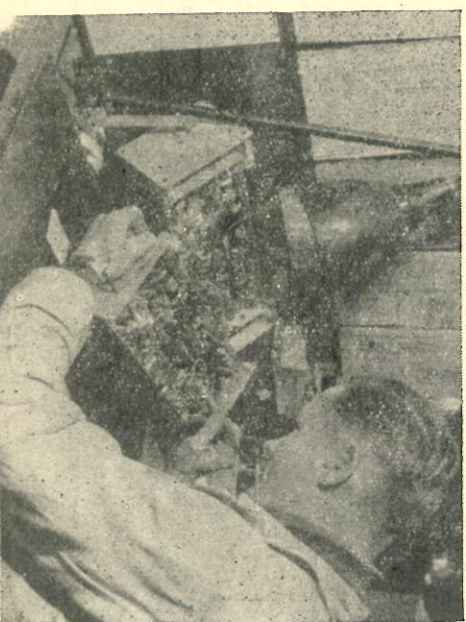
1e. tussen de chefs der afdelingen onderling,
2e. tussen bazen en arbeiders,
3e. tussen de arbeiders onderling.

Dit is mogelijk.

Dit belooft spreekt voor zichzelf en wist ook de algemene instemming van de jury te verkrijgen.

Onder de overige inzenders waren er echter meerdere, die aandacht schonken aan de „menselijke" verhoudingen binnen het bedrijf. Dat deze inzending echter niet de hoofdrol wordt beloond komt doordat in de uitwerking der punten praktische voorstellen aan de hand worden gedaan om tot verwezenlijking van de plannen te komen. Wel moet worden opgemerkt, dat de jury het niet altijd met de daarin vermelde opvattingen eens was en b.v. ten aanzien van de introductie van nieuw personeel enige praktische bedenkingen heeft. Verder is de jury van oordeel dat ook voor de Directie en het hoger kader in de plannen, zoals deze door den heer Fontijne zijn uitgewerkt, een plaats had moeten worden ingeruimd inzender nr. 945 voelt dit wel zeer sterk aan en besluit zijn „aanloop" tot de oplossing met:

De hoogste functionarissen geven de toon aan, aan hen is het, de juiste toon aan te slaan, de hoogste graad van samenwerking te bereiken en deze toon door te geven, steeds verder moet deze toon klinken tot in de uiterste hoeken van het bedrijf. Iedereen moet hem vernemen. Het zal dan zijn als met de „Bolero" van Ravel, één geeft de melodie aan, steeds meer komen erbij, die deze melodie overnemen en herhalen, totdat hij allen, allen bereikt zal hebben en allen, allen dezelfde melodie uit volle borst en uit alle macht meespelen, dan zal een machtig geheel ontstaan, één groot harmonisch geheel en dat is bereikt door „Samenwerking".

R. S. Schütt, winnaar van de troostprijs, aan zijn dagelijkse werk.

Fakkelactie Den Haag (vervolg)

De „aantloop”, misschien juist de proloog, van inzonder 945, heeft de aandacht van de jury getrokken om de geest, waarin het geschreven is. Deze proloog zal dan ook in één der volgende nummers worden opgenomen.

Dat de beoordeling van de ingekomen antwoorden ook nog humoristische ogenblikken opleverde, zal duidelijk zijn, wanneer gelezen wordt wat b.v. inzonder No. 93 vermeldt over de bestrijding van het ziektecijfer.

Neem een arts in dienst die direct bij een ziektegeval naar die patiënt toe gaat en hem een beker wonderolie te drinken geeft. Gegarandeerd binnen 1 maand geen zieken meer (of geen personeel)

Een ander meent, dat „de firma groot is en alles kan bereiken”, terwijl deze inzonder evenals enkele anderen wijst op de mogelijkheid van het organiseren van productiewedstrijden.

Inzonder No. 829 geeft zijn visie op de gang van zaken in de trant van de radiolubriek „de gewone man zegt er het zijne van”, maar komt toch evenals zeer veel andere inzenders tot de conclusie dat de teleaankomers streng moeten worden aangepakt en een onmiddellijke controle bij ziekmelding moet worden ingesteld.

Of er veel dames aan de prijsvraag hebben deelgenomen is de jury uit de aard der

NOG EENS T-I-P-P-E-L-E-N

Men heeft mij verzocht nog enkele wenken van praktische aard te geven met betrekking tot de wandelsport. Hier zijn zij

Voetenverzorging.

Versterking van spieren en banden der voeten door dagelijks oef. 2 (zie art. 4) te doen tot men vermoeid wordt. Verder door een aantal schijnlooppassen uit te voeren b.v. na het vrijvaren. Als je dat b.v. dagelijks gedurende één maand gedaan hebt, is de toestand van de voeten veel beter geworden.

Voor we aan de grote wandelingen beginnen kan men b.v. dagelijks de voeten inwrijven met kamferspiritus. Nadat ze droog-gewreven zijn, met talkpoeder insporend. Dit eenvoudig proces verricht wonderen.

De schoen moet ruim genoeg zijn voor een paar extra sokken, waardoor de voet ruimte heeft om uit te zetten. In het eerste paar sokken strooie men royaal talkpoeder om blaasvorming te voorkomen.

Heeft men toch blaren opgelopen, dan late men de kleintjes zitten. Ze drogen wel op. In de grote prikt men met een in spiritus of een melabokje uitgelooide naald (geen spel) een klein gaatje en drukt de blaas voorzichtig uit. Op het gaatje een beetje jodiumtinctuur totdat het even blijft. Men kan ook Mercurochrom gebruiken. Daarop een hechtpleister en 't is weer in orde.

Men gebruikte naar verkiezing hoge of lage schoenen. Met leren zolen! Beide hebben voordelen. De schoen moet waterdicht zijn en het leer moet soepel worden gehouden. In een gespijkte schoen hoort en dun kurken zoortje. De kleding zij aangepast aan het seizoen. In de zomer luchtig: wijde pijpen en mouwen, de hals open. Flanelen ondergoed draagt het prettigst en blijft koel en droog. Is het koud, dan komt daar een wollen laag onderkleding bij. Als het waait (koude wind) een jasje van dicht geweven stof er over heen.

Zorg er vooral voor, niet te verbranden. Bedoeinen in de woestijn pakken zich hele-

zaak niet bekend, één is er in ieder geval geweest, want die schreef onder no. 448: Daar ik een vrouw ben laat ik deze vraag open voor de heren.

Ook in de lengte van de inzendingen viel veel verschil te constateren. Inzenders van 5 en meer pagina's waren niet zeldzaam, maar ook korte, zoals inzending no. 627, die luidt:

De beste oplossing volgens mij om te komen tot een vlotte gang der productie is: Liefde voor je werk, goede kameradschap en eer-bied voor de arbeid.

Deze mening onderschrijft de jury volkomen maar aan de andere kant wordt de vraag gesteld hoe men tot deze ideale toestanden denkt te geraken.

Ook de medezeggingschap der arbeiders en het mededelen in de bedrijfsresultaten wordt door enkele inzenders bepleit.

Uit de aard der zaak zouden nog enkele pagina's gevuld kunnen worden met geestige of ernstige opmerkingen, die door de inzenders op papier zijn gezet. Wellicht doet de gelegenheid zich nog eens voor hieraan een artikelje te wijden.

Samenvattende kan echter worden geconstateerd, dat de overgrote meerderheid der inzenders van prijsvraag en vragenformulier ernstig over de aan de orde gestelde problemen heeft nagedacht, hetgeen ook uiteindelijk de bedoeling van de initiatiefnemers is geweest.

* wenken voor wandelaars

maal in. Zij kennen het gevaar van zonnebrand. Zijn sommige plekken rood geworden, dan Zwitsal en Purol gebruiken.

Maar, denk erom, voorkomen is beter dan genezen. Het resultaat van menige wandeltocht werd bedorven door verbranding van een groter of kleiner gedeelte der huid.

Licht inwrijven vóór de tocht met vaseline kan barsten van de opperhuid voorkomen. Een zonnebril dragen kan in enkele gevallen goed zijn. Meestal draagt men die dingen omdat ze „stoer” staan. Maar de ogen hebben soms heel wat te lijden. Advies van den oogarts is gewensd.

De sokken moeten heel zijn; niet voorzien van zware stoppen en..... schoon. Neem reservesokken mee.

Drink op de wandeling niet te veel. Laat de veldfles maar thuis. Neem zo weinig mogelijk bagage mee. Een klein rugzakje is voldoende. Les de dorst nooit met het water van beek of plas. De meeste wateren van ons land zijn besmet.

En nu nog een goede raad van andere aard! Gebruik de rusten om de voornaamste dingen die je tegenkwam op te schrijven. Oefen daardoor het opmerkingsvermogen, waardoor het wandelen naast een uitstekende lichaams oefening ook een genot wordt.

Keer je zo nu en dan om en overzie het landschap op die manier ook eens. Het beeld wordt dan zuiverder en ruimer! In de wandelsportverenigingen komt dit deel veelal niet tot zijn recht. Zó worden wel preslatie-manikken, maar geen natuurliehebbers gekweekt.

VOLKSHOGESCHOOL

Weekend op „De Zandhoeve”.

In de haar eigen zeer prettige sfeer organiseerde de Volkshogeschool „De Zandhoeve” te Bergen N.H. een weekend, waar VDH vertegenwoordigd werd door de heren den Hartogh, Baarda en Vreeken.

Als hoofdschoolter wijdde men inleidingen en besprekingen aan het streven der Nederlandse, Belgische en Luxemburgse regeringen om te komen tot een Tol-Unie en een Economische Unie tussen deze drie landen.

Vooraf op de sociale zijde van deze zaak is de nadruk gelegd en hierover hebben dan ook enkele zeer deskundige sprekers inleidingen gehouden, steeds weer gevolgd door levendige discussies.

Dank zij de aanwezigheid van een grote groep Belgen kon men zich een goed beeld vormen van de sociale toestanden in België en Luxemburg. Direct na de aankomst Vrijdagavond sprak de heer Thole, secretaris van het Nederl.-Belgisch-Luxemburgs Comité, afd. Nederland, een welkomwoord, gevolgd door een inleiding over de Nationale en Internationale betekenissen van de Tol-Unie, uitgesproken door den Secretaris-Generaal Mr. Dr. J. Jaspard.

Na een stevig ontbijt is men Zaterdagmorgen gestart met een lezing van Mr. J. Verraat, secr. van de Stichting van den Arbeid, over de sociale verhoudingen in het Industriële Bedrijfsleven in Nederland.

Hierna hebben de heren Winkelman en Kuiper van Philips verteld van hun ervaringen met de Belgische grensarbeiders.

Na een wandeling in de prachtige omgeving besprak Dr. J. v. Canehem, kabinetschef van Minister Spaak, de sociale verhoudingen in België. Deze spreker gaf ons vooral een zeer goed beeld van de plannen der Belgische regering betreffende de sociale zekerheid der Belgische arbeiders.

Hij werd opgevolgd door Drs. Hörring, die sprak over „De Tol-Unie en de landbouw in Nederland”.

Een 30-jar. Zweeden, die op rondreis door Nederland een bezoek aan de Volkshogeschool brachten, werd met zang begroet; daarna volgde 's avonds een lezing met lichtbeelden door Prof. Ir. Jansen over de droogtelegging van Walcheren.

De Zondagmorgen werd, naar verkiezing, met kerkgang of wandelen doorgebracht. Na het middagmaal hield de directeur van de Belg. sociale dienst, de heer Verbert, een inleiding over de Sociale Zekerheid der Belgische arbeiders.

Mr. V. Hassaert gaf daarna nog een samenvatting van het in dit weekend besprokene, waarna om 5 uur de terugtocht naar huis aanvaard werd.

Rest ons nog te vermelden, dat de Belgische deelnemers besloten om te Mechelen een secretariaat te vestigen, dat een intensieve propaganda voor het Volkshogeschoolwerk in België zal gaan voeren. Wel een bewijs, dat de eerste kennismaking der Belgen met dit prachtige werk tot hun volle tevredenheid verlopen is. En terecht!

DE UITVINDER VAN DE WEEK:

1863 G. MARTIGNONI vindt de spiraalboor uit.

Henry Ford (vervolg)

De niet geleide arbeider gebruikt meer tijd met rondlopen om gereedschappen en materiaal te halen, dan met werken; hij krijgt een laag loon omdat wandelen niet hoog betaald wordt.

Vijfhonderd à duizend arbeiders zijn genoeg voor één fabriek. In zulk een fabriek kan men de mensen zonder moeite bij hun werk brengen en weer terug naar hun woning.

Een verslag van mislukte proefnemingen, en vooral een uitvoering en goed gedoumenteerd verslag — schrijft een jonge man ook gemakkelijk af van nieuwe pogingen.

Niemand die zijn vak werkelijk verstaat, kan menen dat hij een expert is.

Onze arbeiders behoeven slechts bekwam te zijn in een bewerking, die de domste man in twee dagen kan leren.

In onze fabrieken wordt geen enkel materiaal met de hand bewerkt — er is geen handenwerk mee. Wij plaatsen meer machines per vierkante meter bodenoppervlak dan enige andere fabriek ter wereld.

Een der feiten te bestrijden dingen is overmatige organisatie en systeem-dienereij.

Een onderneming is: een aantal mensen bijeengebracht om werk te doen, en niet om elkaar brieven te schrijven.

Een titel is te vergelijken met een uniformpet, op welks band staat: deze man behoort niet anders te doen dan zichzelf gewichtig en alle anderen minderwaardig te vinden.

Elk werk kan altijd beter gedaan worden, dan het gedaan wordt.

Alle loonwerkers willen graag meer geld verdienen, maar nauwelijks vijf procent is bereid de grotere verantwoordelijkheid en het omvangrijke werk op zich te nemen die hogere plaats op de arbeidsladder meebrengt.

De discipline is overal in de fabrieken overbiddelijk. Kleingestigte bepalingen bestaan er niet en evenmin voorschriften waarvan de rechtvaardigheid kan worden betwist.

Een factor van het hoogste belang is een rechte, goed verlichte en goed geventileerde fabriek. Er kan geen goede geest heersen in een plaats die onrein is.

Geen enkele employé werkt te hard. De lonen regelen negentienden van alle geestelijke problemen en goede bouw en inrichting der fabriek lossen de overige op.

Geen enkele kwestie is zo belangrijk als die der lonen — verreweg het grootste aantal burgers van een staat leeft van loon.

Hun levensstandaard bepaalt de voorspoed van het land.

Het is een dwaasheid dat kapitaal en arbeid zichzelf beschouwen als afzonderlijke groepen. Zij zijn compagnons.

Hoge lonen over het gehele land betekenen welvaart voor het gehele land, mits de hogere lonen worden betaald voor hogere productie.

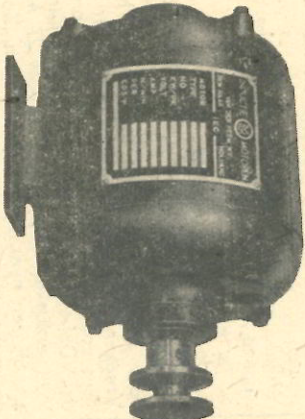
Fabriek UTRECHT
De eerste industriemotoren afgeleverd

In de serie nieuwe producten die onze fabriek zal gaan fabriceren nemen de industrie-motoren een belangrijke plaats in. Dit product werd tot dusver in de fabriek Den Haag gefabriceerd en is thans naar onze fabriek overgebracht.

Waren er aanvankelijk enige moeilijkheden na het overbrengen van de productie, deze week werden reeds de compleet gemonteerde motoren type EG 4/0250 door de montage afgeleverd. De bazen Schaap en van Beem met hun mannen alsmede de controleur Bevier hebben eer van hun werk gehad blijfjens het rapport van de afname-controle waarbij de afgeleverde eerste serie geheel fejloos werd verklaard.

Het was dus VDH-kwaliteit!

De productie stijgt en de aantallen afgeleverde motoren worden groter, maar de kwaliteit zal gelijk blijven aan die van deze eerste afgeleverde serie.

VDH industriemotor

REISKOSTENVERGOEDING.

Zoals in het VDH-tje van 5 April is medegedeeld moeten zij, die in aanmerking komen voor reiskostenvergoeding hun week- of maandkaart laten afstempelen bij Zr. Luyck.

Hieraan wordt blijikbaar te weinig aandacht geschoonken.

Ieder die er belang bij heeft wordt aangeraaden een en ander tijdig te doen geschieden om moeilijkheden bij de uitbetaling van de vergoeding te voorkomen.

Denkt dus aan de tijd voor afstempelen: s. Maandags van 12 tot 1 uur in de verband-kamers.

Er ligt niet de minste schande in een eerlijke mislukking

HENRY FORD

KAARTEN

De onlangs aangekondigde „Drive” voor bridgers als klaverjassers behoort alweer tot het verleden. De jassers verschenen op het appel met twintig man, waarvan maar liefst zes „nabewerker”, een hele prestatie voor deze uit slechts vijftien man bestaande afdeling. Dank zij de medewerking van enkele naar Utrecht overgeplaatste Hagenaars, konden acht en twintig bridgers de vreedzame strijd aanbinden. Uit alle afdelingen, zelfs uit de hoogste leiding waren vertegenwoordigers aangegetreden en de recreatiezaal boord dan ook om acht uur een gezellige drukte. Wat opviel was, dat bridgers die zelf een behoorlijk spel spelen, vaak het slachtoffer werden van verkeerde eindbedingen, doordat ze met een partner speelden dien ze niet goed begrepen of omgekeerd. Soms wrekte zich het spelen van verschillende systemen. Om nu dit laatste in de toekomst te voorkomen, heeft de heer C. L. Schouten, leider van Utrecht, 't Gooi, der Ned. Bridgebond zich bereid verklaard onze spelers les te geven in het bekende Culbertson systeem. Reeds gaven zich vijf en twintig spelers op en is de eerste les achter de rug.

Na de voetballers nu ook de bridgers naar goede resultaten.

Vergadering Directie - Kern

- Directie en Kern kwamen Dinsdag j.l. bijeen ter bespreking van onderstaande punten:
1. Mededelingen inzake de inhouding van loonbelasting bij overwerk. Dit punt houdt de aandacht van Directie en Kern.
 2. Vastgesteld werd, dat het niet in de bedoeling van de Directie ligt, loononder-ving toe te passen in de gevallen dat men door overmacht (ingevolge van weersomstandigheden) niet in de gele- genheid is tijdig het werk aan te vangen.
 3. Het contact met het VDH-personeel dat in militaire dienst is zal worden onder- houden:
 - 1e. door het toezenden van het VDH- lie en
 - 2e. door het aanbieden van een „aar- digheid”.
 - Voor dit laatste punt zal een beroep op de offervaardigheid van het personeel worden gedaan.
 4. Een bespreking werd gewijfd aan de inhoud, samenstelling en opmaak van het VDH-tje.
 5. De Directie verleent toestemming en werkt mede aan het organiseren van een bedrijfsvoetbalcompetitie.
 6. De „veiligheidscommissie”, dit tot voor
 7. Men zal nagaan of en zo ja, onder welke voorwaarden rijwiel en aan het personeel kunnen worden verstrekt.
 8. Enkele distributie-aangelegenheden pas- seerden de revue.
 9. Het „culturele” programma, dat de eerstvolgende maanden zal worden af- gewerkt, werd onder de loupe genomen.
 10. De vacantebesteding van het personeel vormde een punt van bespreking.
 11. Nadat een aantal lopende kwesties zul- len zijn onderzocht, zal een bijeenkomst plaats vinden met het personeel uit de houbewerking. In deze vergadering zal de heer J. v. d. Heem het personeel toespreken en de Kern haar beleid uit- eenzetten, waarna de gelegenheid tot gedachtenwisseling zal worden open- gesteld.
 12. Een uitvoerige bespreking werd gewijfd aan de Nationale Feestdag. Een publi- catie hierover is elders in dit blad op- genomen.
 13. De eerstvolgende vergadering is be- paald op Woensdag 23 April a.s.

Spreekuur Kern.

Donderdag a.s. zijn tijdens het spreekuur van de Kern in wachtkamer 2 aanwezig:

- Hr. Baarda
Hr. v. d. Laus
Hr. Kuiper
Hr. Krol

WERDAAGSCHE

Zaterdag 12 April werd een begin gemaakt met de training voor de Vierdaagse Af- standmarsen.

Drie en twintig wandelaars waaronder 7 da- mes, vertrokken vol goede moed voor een tocht van 15 km. langs de Veurscheleaan. Achterweg tot de Veurschelestraatweg en terug over de sluis bij Leidschendam en langs de Vliet naar de fabriek.

Er werd reeds vrij aardig gemarcheerd. Ook werden de eerste pogingen gedaan om marsleiden te leren en te zingen.

Zaterdag 19 April half een start voor tra- ningsmars No. 2 naar Wateringen.

H.I.V.O.-Agenda.

- 20 April — 10 uur — Culturele filmvoor- stelling in het Passage-theater.
- 21 April — 8 uur — Paedagogisch concert door het Residentie-orkest.
- 23 April — 7.15 uur — Bezoek aan het Zuiderpark o.l.v. Han de Zwart.
- 27 April — 8.30 uur — Eerste stedschoon- tocht naar Leiden.
- 27 April — 10 uur — De Z.E. Heer Pater Henri de Greeve draagt het door hem geschreven toneelstuk „Het vierde beest” voor.
- Lei op de aankomstingen in de dagbladen. Inlichtingen over het H.I.V.O. werk worden gaarne verstrekt op de spreekuren van de Kern en afdeling Sociale Zaken.

Wie is de vader?

Degene die in de vorige week het lucht- pompe van de Zundapp motor H 32519 in de rijwielstalling afnam om zijn (haar) rijwiel- banden mede op te pompen wordt vriende- lijk verzocht dit pompe terug te bezorgen bij de portier van de rijwielstalling.

VOETBALLERS VOOR

De foto van het elftal van de fabriek Utrecht heeft in Den Haag heel wat voetballer- sneller doen kloppen. En terecht, het staat erg „rijk” jeezelf op zo'n foto te zien. Nu, bij voorbaat maken we reeds deze afspraak, het elftal dat de bedrijfscompetitie 1947 wint, komt op een plaetje in het VDH-tje.

Maar om tot het maken van een indeling te komen, zouden we gaarne weten, welke af- delingen aan de competitie willen deel- nemen.

Willen de heren aanvoerders derhalve een opgave, vermeldende:

- a. de afdeling,
- b. de spelers en reserves,
- c. de aanvoerder en de eventuele contact- man,

vóór Zaterdag 27 April a.s. bij den heer Vreken, afd. Metaalwaren, inleveren. Te- vens zouden wij gaarne weten, of er onder de VDH-ers nog scheidsrechters schillen.

Wij verzoeken deze ook zich vóór 27 April a.s. bij den heer Vreken te melden. Zodra de inschrijvingen binnen zijn zullen dan ver- dere mededelingen volgen.

LAMPEN EM 4.

Deze week zijn aan de beurt de letters B, F, L, R en T. Verzendadvies ahalen a.s. Woensdag tijdens de middagpauze.

EEN VERKEERDE GEWOONTE

Eten tijdens werktijd is een gewoonte die velen zich tijdens de oorlog eigen hebben gemaakt. Het is een slechte gewoonte, die men niet gemakkelijk aflegt — er is enige zelfbeheersing voor nodig en men zal zich weer moeten wennen aan orde en regel.

Thuis zal wel niemand buiten de vaste uren eten. Orde en regel brengen voorspoed in huis, is een goede spreuk en daarom wordt thuis gegeten op vaste tijden en gezamen- lijk.

Hier in de fabriek wijken wij niet van die goede gewoonte af — gezamenlijk eten op vaste tijden. Daarom moet een eind komen aan het tussentijdse stiekum eten uit laden en in stille hoekjes.

Het is niet ordelijk en onsmakelijk. Dikwijls

KERN — SOCIALE ZAKEN

Maandagavond 28 April te 8.00 uur
FILMAVOND

in de bioscoopzaal van de fabriek Maanweg. Deze filmavond wordt ver- zorgd door de N.V. Shell - Nederland.

AARDOLIE EN AARDOLIE-PRODUCTEN

Een aantal geluidsmajlms zal wor- den verhoord, die een duidelijk beeld geven van de winning, verwerking en gebruik van aardolie en aardoliepro- ducten.

Gratis toegangsbewijzen voor deze filmavond zijn verkrijgbaar Vrijdag 25 en Maandag 26 April tijdens de pauze in wachtkamer 1.

DE IDEENBUS.

Beloofd werden de inzendingen van:

L. v. Eememaam, afd. Metaalwaren. Betrof het inkorten der nippels van het samenstel- gereedschap stations. f 1250 en 125 punten.

C. v. d. Gref, afd. Montage. Wijziging be- werking van ankers f 250 en 25 punten.

C. J. v. Eyk, Machineploeg. Betrof vilt- schijven. f 750 en 75 punten.

C. Schra, afd. Metaalwaren. Overzichten in- vullen. f 250 en 25 punten.

B. A. Nulla, afd. Gereedschapmakerij. Be- trof aanbrengen afzuiging aan laststafels f 10. — en 100 punten.

BURGERLIJKE STAND.

Geboorten: Christina Elisabeth Dana, dochter van A. L. v. d. Ree, afd. Gereedschap- makerij, op 4.4.1947.

Bertus, zoon van B. Schneiders, afd. Ma- gazijnen, op 10.4.47.

Gehuw.: J. Reygers, afd. Montage, op 9.4.1947, met Mej. D. Bal.

Mej. A. A. Grasmeyer, afd. Inpakkerij, treedt op 7.5.1947 in het huwelijk met P. Davids.

De Vrije-tijd tentoonstelling.

Het lag oorspronkelijk in de bedoeling om voor de beste inzendingen van deze ten- toonstelling een prijs beschikbaar te stellen. Gezien de zeer uiteenlopende aard van de inzendingen moest het wedstrijdarakter echter vervallen. De commissie heeft toch gemeend een klein aandenken aan deze zeer geslaagde tentoonstelling te moeten verbinden en heeft den heer J. Orlhuy van afd. Organisatie verzocht enkele foto's van de inzendingen te maken.

Elke deelnemer aan de tentoonstelling kan a.s. Maandag tijdens de pauze in wachtkam- mer 2 uit deze foto's er één uitzoeken, welke hem/haar dan als aandenken zal wor- den verstrekt.

het V.D.H-tje

26 April 1947

WEEKLIJKS NIEUWSBLAD VOOR HET PERSONEEL

Radio- en Stofzuigerfabriek: —
Maanweg - Den Haag

Rijwielabriek De Kroon: —
Laakweg - Den Haag

Verkoopkantoor: Maanweg - Den Haag

BELANGSTELLING STERK GESTEGEN

Wat wil de Volkshogeschool

De laatste tijd hoort men dikwijls spreken over de Volkshogeschool — leden van onze fabriekskern brachten onlangs een weekend door op „De Zandhoeve” te Bergen N.H. en men kan zich niet onttrekken aan de in- druk dat voor het werk van de volks- hogescholen de belangstelling in brede kring steeds toeneemt.

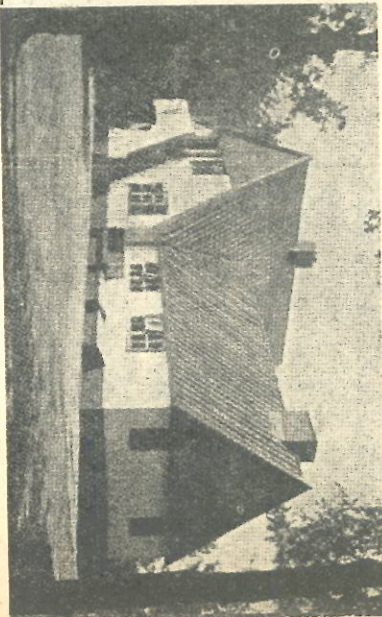
Wat wil de Volkshogeschool?

Een nieuwe soort school? Eén van de vele „nieuwe” dingen van na deze oorlog? Neen: reeds ruim honderd jaar geleden werd een „Volkshogeschool” opgericht in Denmar- ken, dat toen in een tijd verkeerde, waarin het eigen volksleven dreigde verdronken te worden door vreemde invloeden. Door deze Volkshogeschool en de vele andere Volks- hogescholen welke nadien in Denemarken verreesen, werd het ganse volk geestelijk weerbaar gemaakt en werd aan het leven een eigen stijl gegeven. In Zweden, Noorwegen, Finland werden eveneens Volkshogescholen gesticht naar het voorbeeld van Denemarken. En toen in ons land omstreeks 1932 in tijden van crisis en werkloosheid grote groepen in ons volk met lege handen kwamen te staan, toen het platteland in steeds moeilijker omstandigheden kwam te verkeren, toen is in Bakkeveen uit de samenwerking van ou- derlingen, boeren en arbeiders de eerste Nederlandsche Volkshogeschool geboren, die in acht jaar tijds groeide tot een plaats waar duizenden jongeren, vooral uit het Noorden van ons land, maar ook uit de andere ge- westen, tot nieuw besef kwamen van hun taak in de maatschappij en hun plaats in het leven. Nieuw is deze school dus niet al heeft zij haar werk na de oorlog weer opnieuw moeten opbouwen, omdat zij er de voorkeur aan gaf het werk tijdens de bezetting stop te zetten, boven de aanvaarding van vreemde inmenging.

„Hogeschool”. Worden voor het be- zoeken van deze school diploma's vereist. Worden diploma's gegeven? Wederom: neen. De Volkshogeschool is een „hogere” school, juist omdat zij niet doet, waar op de „ge- wone” scholen hoofdzakelijk geschiedt, na- melijk: kennis bijbrengen. In dit opzicht dus voor ons land inderdaad iets nieuws! Op de Volkshogeschoolcursussen (die gewoonlijk van twee tot vier weken duren) krijgt men geen les, behalve dan juist in die vakken waarin men dat op andere scholen weinig of niet krijgt: in zingen, houtsnijden, tekenen, weven, volksdansen. Dit alles is er, tezamen met het luisteren naar muziek en voordracht, op gericht de schoonheid te leren zien, en verstaan in de kunstwerken welke wij op alle gebieden bezitten, en gevoel voor stijl ook in het eigen leven, te ontwikkelen. Maar vooral wordt er tezamen gesproken over de vragen waarvoor een ieder in zijn leven en in ons land en volk in deze tijd en in deze wereld komt te staan. Over deze vragen worden inleidingen gehouden, die in nabesprekingen, werkgroepen en vragen-avonden verder wor- den uitgewerkt. Hierdoor leert men elkaars leven en inzicht kennen, komt men voor elkaar open staan, en leert daardoor samen te leven. Hiertoe draagt ook niet weinig bij het samenwerken dat op de Volkshogescho- len gedaan wordt in huis en in de tuinen, op de boerderij en in de werkplaats.

Zo is de Volkshogeschool een „hogeschool” voor het leven: men komt er zonder examen, en men verlaat haar zonder diploma's, een innerlijke belevenis rijker, die zijn invloed op leven en werken niet zal missen.

En tenslotte: deze Volkshogeschool is een „Volkshogeschool”. Zij is voor het gehele volk, geen groep, geen klasse uitgezonderd. Zij wil dit Nederlandse volk tot een waarlijke gemeenschap, een werkelijke samenleving vormen, door de jonge mannen en vrouwen, bij alle verschil van geloof en politieke over- tuiging — welk verschil principieel wordt erkend — in het besef van hun verantwoord- delijkheid als Nederlanders, in eendracht en

* Volkshogescholen vindt men in de mooiste streken van ons land

Men leert het leven van anderen kennen en waarderen

Medewerken op het land